

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10316/2019-ERU

V Ostravě dne 14. října 2020

Č. j. 10316-14/2019-ERU

U S N E S E N Í

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10316/2019-ERU a zahájeném dne 3. srpna 2020 s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající [redacted] v řízení zastoupené Mgr. Jiřím Zbořilem, advokátem se sídlem Horní náměstí 365/7, 779 00 Olomouc, ev. č. ČAK 09735, ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-10316/2019-ERU s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [redacted] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 17. srpna 2019 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staříč, u budovy č. p. 125 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 63, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **zastavuje.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 3. srpna 2020 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 10316-10/2019-ERU z téhož dne správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů od společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen

„společnost GasNet, s.r.o.“), které byly Úřadu doručeny dne 7. října 2019. O šetření tohoto podnětu je veden správní spis sp. zn. OSR-10316/2019-ERU.

II. Průběh správního řízení

Úřad vydal dne 3. srpna 2020 příkaz č. j. 10316-10/2019-ERU, který byl zástupci účastníka řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 32 000 Kč.

Dne 7. srpna 2020 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.

Dne 10. srpna 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 10316-12/2019-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklady rozhodnutí ve věci.

Dne 18. srpna 2020 byl Úřadu doručen přípis zástupce účastníka řízení, ve kterém poukazoval na skutečnost, že zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) neprováděl účastník řízení ale fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDAKCE]“).

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10316/2019-ERU ke dni vydání tohoto usnesení, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto usnesení úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Zemní práce v souvislosti s pokládkou NN kabelového vedení prováděl účastník řízení na základě dílčí smlouvy [REDAKCE] ze dne 22. května 2019 pro objednatele, společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Teplická 874/8, Děčín IV-Podmokly, 405 02 Děčín, IČO: 247 29 035 (dále jen „objednatel“). Fyzická osoba podnikající [REDAKCE] práce na této stavbě prováděla na základě objednávky účastníka řízení ze dne 1. srpna 2019.

Správce plynárenského zařízení vydal pro účastníka řízení dne 7. března 2019 stanovisko [REDAKCE] v němž se uvádí, že v zájmovém prostoru stavby dojde k dotyku se středotlakým plynovodem a středotlakou plynovodní přípojkou. Ve stanovisku je uvedena nutnost vytyčení trasy a přesného určení uložení plynárenského zařízení. Platnost tohoto stanoviska byla 2 roky od jeho vydání, v době porušení plynárenského zařízení tedy bylo platné.

Před vlastním zahájením prací nedošlo správcem plynárenského zařízení k přesnému vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Dne 17. srpna 2019 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staříč, u budovy č. p. 125 k poškození plynárenského zařízení. Dle Zázpisu o vzniku škody stavba [REDAKCE] ze dne 17. srpna 2019 (dále jen „zápis o vzniku škody“) poškození způsobil krumpáčem zaměstnanec fyzické osoby podnikající [REDAKCE]. Plynárenské zařízení bylo uloženo ve vrstvě ztuhlého písku. Zaměstnanec fyzické osoby podnikající [REDAKCE] práce vykonával pod dohledem stavbyvedoucího, zaměstnance účastníka řízení. V zápisu o vzniku škody se fyzická osoba podnikající [REDAKCE] doznává ke způsobení škody.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 218 m³ plynu do ovzduší za dobu 60 minut a k přerušení dodávky plynu 5 zákazníkům (z toho 4 v kategorii domácnost a 1 v kategorii maloobtěratel) po dobu 4 hodin, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [REDAKCE] ze dne 19. srpna 2017 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 17. srpna 2019.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly správcem plynárenského zařízení uhrazeny účastníkem řízení.

IV. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

V daném případě je rozhodné datum 17. srpna 2019, tedy den, kdy došlo k porušení plynárenského zařízení.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 25. února 2020 (dále jen „tehdejší zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“), a energetický zákon.

Tehdejší zákon o odpovědnosti za přestupky byl od spáchání vytýkaného jednání dvakrát novelizován a to nejnověji nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován také jednou, a to zákonem č. 131/2015 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl zaměstnanec fyzické osoby podnikající [REDAKCE], kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Fyzická osoba [REDAKCE] zemní práce prováděla pro účastníka řízení a pod dohledem jeho stavbyvedoucího, ale práce vykonávala svým jménem a písemně se doznala k odpovědnosti za spáchané poškození.

Správní orgán dospěl k závěru, že skutek, pro který se vedlo správní řízení, se nepochybně stal a naplňuje skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, nebyl však spáchán účastníkem řízení, nýbrž fyzickou osobou podnikající [REDAKCE].

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že v daném případě došlo k porušení povinnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození plynárenské soustavy, stanovené ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 i ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro přestupky. Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí

vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

Správní orgán má za to, že v daném případě byly naplněny rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v předmětném skutku lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, konkrétně tím, že došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu⁵ konečným zákazníkům a k úniku 218 m³ zemního plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Skutek, pro který se vedlo správní řízení, tedy naplnil rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

V. V. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytykaného přestupku, a zároveň musí být delikvent za přestupek odpovědný. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytykané jednání účastníka řízení ze dne 17. srpna 2019 sice naplnilo jak formální, tak i materiální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, účastník řízení však daný skutek nespáchal. Proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-10316/2019-ERU podle ust. § 86 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí (usnesení) lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí (usnesení), nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí (usnesení) připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava